

MÁTYÁS KIRÁLY ARANYSZŐRŰ BÁRÁNYA
(SZÉKELY MESE)

(In: *Süss föl nap, fényes nap! Ciceró Kvk. Bp. 1999. p. 127-129.*)

Elment a burkus király Mátyás királyhoz. Mint pajtások köszöntötték egymást. Mondja a burkus király, hogy:

- Úgy hallottam, hogy egy aranyszőrű báránya van.
- Igaz - azt mondja —, nekem van a juhaim közt egy aranyszőrű báránym, és olyan csobánom* van, hogy sosem hazudott.

A burkus király azt mondta:

- Én megmutatom, hogy hazud!
- De - azt mondja Mátyás király - a' nem hazud, olyan nincs!
- De én megmutatom, hogy hazud, mert én megcsalom, hogy muszáj, hogy hazudjon.

Azt mondta Mátyás király, hogy:

- Én es fogadok akármibe, hogy nem hazud. Fele országomat odaadom!

Azt mondja a burkus király:

- Én es odaadom fele országomat, ha nem hazud!

Jó, már kezét fognak, avval jóccokát mond a burkus király, és elmenen onnan más szállásra. Ott felöltözött a burkus király parasztgúnyába és elment ki a tanyára. Köszönti a csobánt. Fogadja a csobán:

- Isten hozta, király uram!
- Honnét üsmersz te engemet, hogy én király vagyok?
- Üsmerem én a szaván, hogy maga király!

Azt mondja a burkus király:

- Adok neked sok pénzt, és hat lovat és hintót, add nekem az aranyszőrű bárányt.

- Jajj - azt mondja a világerért se adnám, mert felakasztana Mátyás király.

Sok pénzt ígért neki, nem, egyként se egyezett bele.

Hazamegyen nagy búsan a szállására és ott búsul. Ott volt a leánya es. Azt mondja:

- Ne búsuljon, mert elmenyek én egy csomó színarannyal, és megcsalom én!

Vitt egy ládácska színaranyat és egy üveg jó bort mézesen, hogy a csobánt megcsalja. De azt mondta a csobán, hogy neki nem szükös a pénz, Mátyás király felakasztatja, ha kérdi, hogy hova lett az aranyszőrű bárány. Addig mondott a leány, addig incselkedett, hogy megitták a bort, de elébb a leánynak kellett innia belőle, hogy lássa, nem tett-e valami étőt* beléje. Olyan kedve kerekedett azután a csobánnak, hogy azt mondja: odaadja, ha megígéri, hogy hozzá meg feleségül, de pénz néki nem kell, mert pénz neki van elég.

Sokat nem szokotálódott** a leány, megígérte, hogy a felesége lesz. No aztán azt mondja a leány a csobánnak:

- Nyúzd meg a bárányt és a húst edd meg, mert nékem a húsa nem kell, csak a bőre!

Hazavitte nagy örömmel az apjának az aranyszőrű báránynak a bőrét. No,

örvendett az apja es, hogy a leánya meg tudta csalni a csobánt.

De reggel lett és búsult a csobán, hogy mit mondjon ő most Mátyás királynak, hogy az aranyszőrű bárány elveszett. Jött haza a csobán, hogy a királynak mondja meg, ha mit tud hazudni. Útközben beszúrta botját egy féreglikba (egérlyukba) és a kabátját reátette. Elhátrált tőle, meg nekiment, köszöntötte király uramnak. Mondta a király (már a kalapja):

- Mi újság a tanyán?:

- Ott bizon nincs más - mondta a csobán -, az aranyszőrű bárány elveszett, a farkas megette.

Mikor ezt kimondta, megijedett.

- Hazudsz, mert akkor a többit is megette volna!

Avval kivette a botját, és hazament esmég a király felé. Esmég talált egy féreglikat, és esmég beletette a pálcáját, reá a kalapját, és köszöntötte király uramnak.

- Mi hír van a tanyán?

- Nincs egyéb, csak az aranyszőrű bárány bédöglött a kútba.

- Hazudsz, mert a többi is bédöglött volna!

Esmént kivette a pálcát és ment hazafelé. Harmadszor es talált egy féreglikat, belétette a pálcáját, reá a kalapját és köszöntötte király uramnak.

- Mi újság a tanyán?

- Ellopták az aranyszőrű bárányt.

- Te hazudsz, mert a többit is ellopták volna!

Kivette a botját és tovább indult Mátyás király palotájába, és ott a burkus király és a leányával az asztalnál ültek. No osztág bemenen és köszönti a két királyt és a leányt es. De mán a bőrt odavitte volt Mátyás királynak a burkus király, és most várták, hogy hazud-e, mert ha hazudott volna, Mátyás király elvesztette volna a fele királyságát. Kérdi Mátyás király:

- Mi újság a tanyán?

- Nincs semmi egyéb, mint az aranyszőrű bárányt egy szép fekete báránnyal felcseréltem.

De volt Mátyás királynak öröme! de azt mondja:

- Hát hozd bé a bárányt!

De azt mondja a csobán:

- Ott középhelyt ül, a két király között.

- Brávó! - mondja Mátyás király a csobánnak. - Hogy nem hazudtál, mármost néked adom a burkus királynak a fél országát, amit tőle elnyertem.

- No - mondja a burkus király -, én es odaadom a leányom, úgyes megszerették egymást!

Es úgy lett a csobánból burkus király.

Szómagyarázat:

Csobán: juhász

Étő: méreg

Szokotálódik: fontolgat